

Groeien in geloof door 'synodaal luisteren'¹

Hoe neem je parochies en geloofsgemeenschappen 'from scratch' mee in het synodale proces en in synodaliteit? In dit artikel wordt een suggestie gedaan voor een mogelijke opbouw, verdeeld over drie bijeenkomsten.

Synodaliteit leer je pas begrijpen door het te doen. Natuurlijk, je kunt er eerst in verdiepen door bijvoorbeeld door het lezen van het boek '[Op weg naar een luisterende kerk](#)'. Maar synodaliteit komt pas echt tot leven in het synodale gesprek. In het synodale gesprek groeien we samen als kerk in ons geloof.

Maar waar begin je dan? Hoe oefen je dat 'synodale luisteren' waarover zo vaak gesproken wordt? In deze handreiking geven we je een eenvoudige suggestie waarmee je in je eigen parochie of geloofsgemeenschap mee aan de gang kunt gaan. Het gespreksmodel lijkt erg op dat van de grote synodevergadering in Rome van oktober 2023. Voor de gespreksvragen kan gebruik gemaakt worden van de [vragen](#) uit het document '[Instrumentum Laboris](#)', maar ook de vragen van '[Open kaart over de kerk](#)' kunnen behulpzaam zijn.

Vooraf

- Zet stoelen voor de deelnemers in een kring zonder tafels.
- Maak voor iedere deelnemer een kopie van het [Adsumus Sancte Spiritus](#), het gebed tot de Heilige Geest, en leg die klaar op de stoel.
- Maak voor iedere deelnemer een kopie van de vraag die je centraal wilt stellen.
- Er is een gespreksleider per 10 personen. Wordt de groep groter, verdeel de groep dan in deelgroepen die ongestoord van elkaar kunnen praten.
- Voor de gespreksleider: bewaak het ritme van luisteren, spreken, en stilte. Voor de synodaliteit is het van belang dat in iedere ronde iedereen reageert; je kunt dit niet afdwingen, maar wel mensen ertoe uitnodigen: iedere stem is van belang! Zorg ervoor dat het geen discussie wordt in ronde 1 en 2.

Thema's voor de drie bijeenkomsten

1. Gemeenschap
2. Missie
3. Participatie

Algemene opzet van de avond

- Welkom, korte uitleg van de methode door de gespreksleider².
- Samen bidden van het *Adsumus* gebed.
- Eventueel verdelen van de groep in subgroepen; subgroepen gaan naar hun eigen ruimte.
- Nodig de deelnemers uit om stil te worden en na te denken/bidden over de vraag. Deze stilte duurt 7 minuten.
- In een eerste ronde, nodig de deelnemers uit om 1 voor 1 te delen wat de vraag bij hen oproept. De andere deelnemers aan het gesprek luisteren, maar reageren niet.
- Na de ronde nodigt de gespreksleider de deelnemers om weer stil te worden en te kijken welke getuigenissen bij hen van binnen resoneerden positief of negatief. Daarvoor krijgt de groep 5 minuten in stilte.

¹ Met dank aan de broeders dominicanen in Rotterdam.

² NB: De gespreksleider hoeft niet altijd de pastoor of iemand uit de pastoraatsgroep te zijn. Eenmaal het synodaal gesprek ingeoeft kan iedere gedoopte gespreksleider zijn.

- In de tweede ronde delen de deelnemers 1 voor 1 wat er uit de eerste ronde bij hen resoneerde. De deelnemers reageren niet op elkaar (geen discussie).
- Daarna is de groep weer 5 minuten stil.
- In de derde rond deelt de groep 1 voor 1 welke inzichten het gesprek heeft opgeleverd. Wat neem je mee naar huis? Waarover wil je verder praten en bidden met anderen? Heb je wat meer tijd dan is ook het vrije gesprek waarin uitwisseling plaatsvindt mogelijk. Deze tweede variant levert vaak meer op aan inzichten en gezamenlijke synodaliteit. Blijf wel het synodale luisteren naar elkaar bewaken!
- De gespreksleider sluit de bijeenkomst af met een gebed.